

Kværner ASA

Årsberetning for 2002

Til tross for vanskelige markeder leverte Aker Kværner i 2002 sitt beste resultat på fem år. Normalisert driftsoverskudd før goodwillavskrivning var 1 015 millioner kroner. Årsregnskapet preges av en rekke positive og negative engangsposter. Regnskapsmessig oppveide de hverandre, slik at overskuddet før skatt var 1 067 millioner kroner, og overskuddet etter skatt utgjorde 1,09 kroner pr aksje.

Aker Kværner har gjennom 2002 styrket seg betydelige på mange områder. Konsernets egenkapital økte gjennom emisjoner og innlemmelsen av Aker Maritime-bedrifter. Parallelt ble låneavtalene reforhandlet. Ved utgangen av 2002 hadde summen av kontantbeholdning og kortsiktige rentebærende fordringer økt til 4 924 millioner kroner. Konsernets gjeldssituasjon var snudd til en netto rentebærende fordring på 613 millioner kroner. Egenkapitalandelen var 27,6 prosent.

Industrielt var fusjonen med Aker Maritime-bedriftene den mest betydningsfulle hendelsen. Etter fusjonen har Aker Kværner et mer komplett tilbud til

sine kunder innen olje og gass, og en tilstedeværelse i verdens viktigste offshore-områder. Innen skipsbygging innledet Aker Kværner og Aker Yards et utstrakt driftsmessig samarbeid som har gitt gode resultater, både i form av besparelser og nye kontrakter.

Tiltak for økt effektivisering og reduserte kostnader har hatt høy prioritet i alle deler av konsernet. Det gjør det mulig for konsernet å tilpasse seg raskt når markedet forandrer seg. Gjennom 2002 er antall egne ansatte i konsernet redusert med om lag 2 700 til 32 863. Dette skyldes dels økt effektivitet, dels lavere aktivitet.

Hovedtall for konsernet

	Kvartal					År	
(Alle beløp i mill. kroner)	4kv01	1kv02	2kv02	3kv02	4kv02	2001	2002
Driftsinntekter	11 970	10 236	11 818	10 118	11 471	45 011	43 643
Driftskostnader	-12 315	-10 076	-11 718	-9 949	-11 473	-45 766	-43 216
Ordinær EBITA¹	-301	233	261	254	267	-2 668	1 015
EBIT	-345	160	100	169	122	-2 837	551
Netto finansposter	-535	-62	318	26	234	-2 124	516
Resultat før skatt	-880	98	418	195	356	-4 961	1 067
Skatt	0	-27	-59	-40	-64	0	-190
Ordinært nettoresultat	-880	71	359	155	292	-4 961	877
Resultat pr. aksje (kr)³	-8,24	0,12	0,40	0,17	0,33	-46,43	1,09
Anleggsmidler ²	10 782	14 470	13 519	13 322	13 156		
Omløpsmidler ²	17 790	21 004	20 222	20 201	17 527		
Sum eiendeler ²	28 572	35 474	33 741	33 523	30 683		
Egenkapital ²	2 001	8 141	8 299	8 434	8 472		
Egenkapitalandel (i %)²	7,0%	22,9%	24,6%	25,2%	27,6%		
Langsiktig gjeld ²	11 095	11 308	10 299	10 121	9 708		
Kortsiktig gjeld ²	15 476	16 025	15 143	14 968	12 503		
Netto rentebærende gjeld (-)/fordring (+) ²	-6 307	-940	-570	-166	613		
Ordreinngang	7 647	16 335	10 204	4 472	11 096		
Ordrereserve²	36 584	47 495	43 268	37 983	34 580		
Antall ansatte ²	33 739	41 733	42 763	40 846	37 171		

¹ justert for spesielle poster ² ved utgangen av perioden

³ resultat pr. aksje og utvannet resultat pr. aksje er like

Ordresituasjonen for konsernet totalt er tilfredsstillende sett i lys av den usikkerhet som har preget Aker Kværners markeder, men enkelte virksomheter preges av lav ordresreserve. Ordreinngangen gjennom 2002 var 42,1 milliarder kroner og ordreserven ved utgangen av året var 34,6 milliarder kroner sammenliknet med 36,6 milliarder kroner ett år tidligere.

Aker Kværner forventer ingen betydelig ytterligere forverring i sine hovedmarkeder, men er finansielt og strukturelt godt forberedt på fortsatt usikkerhet, og posisjonerer seg tålmodig i påvente av at markedstrendene snur.

Beskrivelse av virksomheten

Aker Kværner er en ledende og global leverandør av tjenester knyttet til design, bygging, vedlikehold, modifikasjon og drift av store og små industrianlegg. Dessuten leverer konsernet avanserte teknologiprodukter, enten enkeltvis eller satt sammen i integrerte løsninger. Virksomheten omfatter en rekke bransjer, inkludert olje- og gassproduksjon, raffinering og petrokjemi, farmasi, gruveindustri og metallforedling, kraft, cellulose, miljø og skipsbygging.

Kjernevirksomheten i konsernet markedsfører seg under felles merkenavn Aker Kværner. Kværner ASA er morselskapet i konsernet. Styret vil foreslå for Generalforsamlingen i mai 2003 at morselskapet endrer navn til Aker Kværner ASA.

I 2002 var konsernets virksomhet inndelt i fire forretningsområder fordelt etter sektor: Olje & Gass, Engineering & Construction, Pulp & Paper samt Skipsbygging. Hvert av de fire forretningsområdene var nærmest selvstendige konserner. Morselskapet fungerte som industrielt holdingselskap.

Olje & Gass

Innen olje- og gass er Aker Kværner en ledende leverandør på en rekke områder. Flytende produksjonsanlegg, prosessanlegg, borepakker, undervannsystemer, forankringssystemer og avanserte marine operasjoner er noen eksempler. Konsernet har i tillegg omfattende virksomhet innen drift, vedlikehold og modifikasjon av eksisterende produksjonsanlegg.

Få andre leverandører kan vise til en så komplett referanseliste som Aker Kværner. Konsernet har bygd opp en prosjektgjennomføringsmodell med en høy grad av pålitelighet og kvalitet. Dette er i seg selv ekspertise som gjør konsernet attraktivt for både store og små prosjekter over hele verden.

Aker Kværners olje- og gassvirksomhet har tilstedeværelse de fleste steder i verden der leting etter og produksjon av olje og gass foregår til havs. Mexico-golfen og Nordsjøen er tyngdepunkter for konsernet.

Brasil, Kaspiahavet, Vest-Afrika, Sørøst-Asia og Canada er viktige vekstområder.

De enkelte virksomhetene innen Olje & Gass utfyller hverandre. Det gir muligheter for økt effektivitet gjennom samarbeid om både kostnadsreduksjoner og markedstiltak, og innebærer at konsernet samlet sett har et komplett tilbud til sine kunder.

Olje- og gassområdet representerte i 2002 46 prosent av konsernets omsetning, og besto av seks divisjoner; Feltutvikling Nordsjøen, Feltutvikling Internasjonalt, MMO Norge, MMO UK og Internasjonalt, Produkter og Teknologi samt Asia-Pacific.

Engineering & Construction

Aker Kværner er en ledende global leverandør av design, engineering, prosjektstyrings-, innkjøps- og fabrikkasjonstjenester til en rekke industrisektorer ut over olje- og gass over hele verden. Disse industrisektorene omfatter kjemikalier og polymerer, farmasi, energiproduksjon, metallindustri, mineralindustri, gruve-drift og miljøindustri.

Forretningsområdet Engineering & Construction har avdelinger i en rekke land. Størst er aktiviteten i USA, Storbritannia, Nederland, Asia og Australia. Konsernet tilbyr et komplett spekter av tjenester som er nødvendige for å gjennomføre et internasjonalt prosjekt fra konseptfase til ferdig anlegg.

Tjenestene omfatter prosesseteknologi, forskning og utvikling, testing, et bredt spekter av studier, prosjektledelse, engineering og design, innkjøp, bygging og vedlikeholdstjenester.

Engineering & Construction besto i 2002 av fire hoveddivisjoner: Metaller, Prosess, Union Construction og Non-Union Construction. Forretningsområdet representerte 24 prosent av konsernets omsetning.

Pulp & Paper

Aker Kværner er en ledende leverandør av systemer, utstyr og teknologiprodukter til kjemisk fremstilling av tremasse. Leveransene omfatter design, engineering, fabrikasjon og prosjektledelse for fiberlinjer, sodakjeler, gjenvinnings- og energikjeler, utstyr for tørking og kjemisk behandling av tremasse samt anlegg for avgassbehandling og gjenvinning av kjemikalier.

Forretningsområdet Pulp & Paper har hovedtyngden av sin produksjonsvirksomhet i Finland, Sverige og Brasil. Ut over dette har området en betydelig tilstedeværelse og gjennomfører prosjekter i Canada, Japan, Kina og USA.

Forretningsområdet var i 2002 delt i divisjonene Fiberlinje, Energi og Chemetics og representerte åtte prosent av konsernets omsetning.

Skipsbygging

Aker Kværners skipbyggingsvirksomhet besto i 2002 av tre verft. Det største er Kværner Masa-Yards med ett anlegg i Helsingfors og ett i Åbo i Finland. Kværner Masa-Yards er en av verdens ledende innen cruise- og spesialskip. Kværner Warnow Werft i Rostock i Tyskland og Kværner Philadelphia Shipyard bygger hovedsakelig containerskip.

Tidlig i februar 2002 ble det inngått avtale med Aker Yards om å etablere et felleseid managementselskap for skipsverft, Aker Kværner Yards. Til sammen eier Aker Kværner og Aker Yards 12 verft i Europa, ett i USA og ett i Brasil. Alle disse verftene har felles ledelse i Aker Kværner Yards. Samlet representerer de verdens fjerde største verftsgruppering.

Med regnskapsmessig virkning fra 1. desember 2002 etablerte Aker Kværner og Aker Yards en felles eierstruktur for de tyske skipsverftene Kværner Warnow Werft og Aker MTW. Etter dette eier Aker Kværner 40 prosent av de to verftene, og Aker Kværner rapporterer sin andel under finansielle poster i resultatregnskapet. Aker Kværners skipsverft representerte 22 prosent av konsernets omsetning i 2002.

Øvrig virksomhet

Aker Kværners øvrige virksomhet omfattet i 2002 mekaniske virksomheter i Sheffield i Storbritannia og de Fecne og IMGB i Romania, Kværner Hangfa som har en betydelig vannkraftvirksomhet i Kina, samt eierandeler i rakettoppskytningsselskapet Sea-Launch og en rekke mindre engasjementer. Kværner Hangfa og Fecne ble solgt tidlig i 2003.

Kværner IMGB i Romania er et integrert smelteverk, støpe- og maskinanlegg for stål. Her produseres store komponenter for bruk i kraftindustrien, skipsbygging samt stål- og sementproduksjon. Virksomheten i IMGB er betydelig forbedret de siste årene. Tidlig i 2003 inngikk selskapet en avtale om å stille en betydelig del av kapasiteten til rådighet for General Electrics.

Sea Launch ble etablert i 1995 som et konsortium der Aker Kværner eier 20 prosent. Selskapet er det eneste i verden som tilbyr plassering av kommersielle satellitter i verdensrommet basert på oppskytning fra en flytende plattform. Dermed kan jordrotasjonen utnyttes maksimalt og gi rakettene ekstra løft. Teknisk har Sea Launch vært en suksess, men markedet er vanskelig. I 2002 ble det skutt opp en satellitt. Selskapet opplyser at ordreserven totalt består av 10 bekreftede oppskytninger og sju opsjoner. Aker Kværner er ikke lenger operativt engasjert i Sea Launch.

Ny konsernmodell 2003

I november 2002 ble det besluttet å endre konsernmodellen. I den nye og mer strømlinjeformede modellen som trådte i kraft ved inngangen av 2003, er det færre ledelsesnivåer og mindre staber. Oppfølgingen av prosjekter, kundeforhold og forretningsområder er mer direkte og effektiv, og konsernet er mer fleksibelt og bedre tilpasset dagens markedssituasjon. Konsernets hovedkontor er i Oslo, Norge.

Den nye strukturen består av seks forretningsområder, fire innen olje og gass, og to innen Engineering & Construction. Field Development Europe (FDE), Maintenance, Modifications & Operations Europe (MMOE), Oil, Gas & Process International (OG&PI) og Subsea & Oilfield Products (S&OP) innen olje og gass samt Engineering & Construction Americas (E&CA) og Engineering & Construction Europe (E&CE).

Divisjonene Fiberline og Power i det tidligere Pulp & Paper ble lagt inn i E&CE, mens Chemetics-divisjonen og konsernets virksomheter i Australia rapporterer til E&CA. Virksomhetene i Asia er inkludert i OG&PI. Skipsverftene blir også etter reorganiseringen ledet av managementselskapet Aker Kværner Yards.

I den nye konsernmodellen har Houston, Texas, fått en betydelig styrket posisjon. Tre av konsernets seks forretningsområder ledes herfra. Det skyldes at konsernet ønsker å sikre nærhet mellom konsernets ledelse og viktige kunder og markeder.

Året 2002

Strategiske milepæler

Året 2002 var et viktig vendepunkt for Aker Kværner. Det var året da det ble etablert løsninger på finansielle og industrielle problemer som siden midten av 1990-tallet har preget konsernet, og betydelige usikkerhetsmomenter ble fjernet.

Gjennom to emisjoner i begynnelsen av 2002 ble konsernets egenkapital styrket gjennom tilførsel av 3,3 milliarder. I forkant av dette, og som en del av den samme løsningen, hadde konsernets långivere bidratt til refinansiering av konsernets gjeld på til sammen 8,6 milliarder. Som et siste ledd i restruktureringen, ble det i mars tilført 2,8 milliarder i ny egenkapital gjennom fusjonen med Aker Maritime.

I henhold til avtalen med konsernets långivere, ble det utviklet en detaljert forretningsplan for perioden 2002-2004. Planen ble forelagt bankene og godkjent i august 2002. Den inngår i grunnlaget for enkelte av konsernets låneavtaler. Konsernets utvikling er i tråd med forretningsplanen.

Innlemmelsen av virksomheter fra Aker Maritime var den mest betydningsfulle industrielle tilpasning i konsernet i 2002. Gjennom fusjonen som ble juridisk gjennomført i mars, styrket Aker Kværner sin posisjon som leverandør av teknologiprodukter og prosjekter til oljeindustrien over hele verden. Synergipotensialet som ble identifisert før fusjonen, har blitt bekreftet i det etterfølgende arbeid.

I løpet av første halvår 2002 sluttførte konsernet flyttingen av hovedkontorfunksjoner fra London til Oslo. Som følge av flyttingen og senere tilpasning av konsernstrukturen, anslås kostnadene å være redusert med om lag 100 millioner kroner i forhold til tidligere struktur.

I mai overførte Aker Kværner olje- og gassrelatert virksomhet som inntil da hadde vært del av forretningsområdet Engineering & Construction til området Olje & Gass. Dette styrket Olje & Gass sin posisjon i Houston og Asia.

Innen skipsbygging styrket Aker Kværner den operative ledelsen av sine verft gjennom etableringen av Aker Kværner Yards. Dette managementselskapet leder også Aker Yards' skipsverft. Samarbeidet i Aker Kværner Yards åpner muligheter for synergier

på tvers mellom verftene og et mer fleksibelt tilbud til verftenes kunder.

Aker Kværner og Aker RGI har ved flere anledninger gjentatt at begge parter ønsker å utvide samarbeidet innen skipsbygging til også å omfatte felles eierskap. Partene vurderte dette i 2002, men ut over sammenlåingen av verft i Tyskland, ønsket man ikke å gå videre med et slikt samarbeid nå.

Konsernet har gjennom 2002 arbeidet med et program for kapitalfrigjøring gjennom eiendomstransaksjoner og salg av virksomheter som ikke inngår i framtidig kjernevirksomhet. Salg og tilbakeleie av kontorbygg og verksteder i Aberdeen ble sluttført i begynnelsen av 2003. Avtale om salg av Kværner Rosenbergs anlegg i Stavanger og tilbakeleie av deler av anlegget, ble inngått i 2003. Denne avtalen skal endelig bekreftes i mai 2003.

Virksomhetene Kværner Fecne og Kværner Hangfa ble som nevnt over solgt i februar 2003. I 2002 ble blant annet Engineering & Constructions virksomhet i Sør-Afrika, selskapet Heurtey og en mindre del av konsernets virksomhet i Australia solgt.

Usikkerhet redusert

Ved inngangen av 2002 inneholdt Aker Kværners balanse og prosjektportefølje en rekke usikkerhetsmomenter. Konsernet har arbeidet systematisk gjennom året med å avslutte disse sakene og dermed redusere usikkerheten knyttet til framtidige inntjening.

Den største prosjektutfordringen har vært knyttet til slutføringen av et polypropylenanlegg i USA. Prosjektet var forsinket, og kostnadene ble betydelig høyere enn anslått. Aker Kværner styrket prosjektets ledelse og tilførte ytterligere ressurser våren 2002. Høsten samme år ble anlegget ferdigstilt.

Etter at anlegget sto ferdig har det vært ført forhandlinger med oppdragsgiver for å komme til en kommersiell enighet om sluttoppgjør.

I februar 2002 ga en EU-domstol Aker Kværner medhold i at konsernet ikke var skyldig i påståtte brudd på kapasitetsrestriksjoner ved skipsverftet Kværner Warnow Werft. Dermed fikk Aker Kværner i april 2002 tilbakebetalt NOK 495 millioner. EU-kommisjonen har senere anket dommen.

I mai 2002 ble Aker Kværner og Yukos enige om oppgjøret etter salget av Kværner Process Technology og Kværner Hydrocarbons i november 2001. Det ble videre inngått forlik om sluttoppgjøret på en kontrakt som ble inngått i 1998 om bygging av et sink-gjenvinningsanlegg. Enighet ble også oppnådd om oppgjør for byggingen av et MTBE-anlegg som ble bestilt i 1990. Disse og flere andre mindre saker ga konsernet en positiv kontantstrøm på 200 millioner kroner.

Flere historiske saker er fortsatt uavklart. I tillegg til EUs anke som er nevnt over, vurderer EU-kommisjonen om Aker Kværner har fått utbetalt til sammen DEM 120 million for mye i subsidier i forbindelse med privatisering av Kværner Warnow Werft i 1992. Enighet er heller ikke oppnådd etter leveranser av kraftkjeler i Indonesia i 1996, og etter to større metallprosjekter. Disse sakene vil bli nærmere redegjort for i note 14 i konsernets konsoliderte regnskap.

Ordresituasjonen

Ordresituasjonen for konsernet totalt er tilfredsstillende, spesielt sett i lys av den usikkerhet som har preget verdensøkonomien og Aker Kvaerners viktigste markeder gjennom 2002. Enkelte bedrifter preges imidlertid av lav ordresreserve. Ordreinngangen gjennom året var 42,1 milliarder. Av dette utgjorde ordreserven i Aker Maritime-bedrifter som ble innlemmet i konsernet i mars 13,2 milliarder. Ordreinngangen året før var 34,9 milliarder.

Ordreserven ved utgangen av 2002 var 34,6 milliarder sammenliknet med 36,6 milliarder ett år tidligere. Ordreserven utgjør om lag 80 prosent av omsetningen i 2002.

Ordresituasjonen i Olje & Gass er tilfredsstillende etter betydelig ordreinngang spesielt i første halvdel av 2002, og ordreserven totalt i Olje & Gass tilsvarende omsetningen i 2002. Tilsvarende utgjør ordreserven i skipsbygging 80 prosent av fjorårets omsetning. Både Pulp & Paper og Engineering & Construction er avhengige av nye ordrer raskt. Ordreserven ved inngangen av året tilsvarende henholdsvis 40 og 50 prosent av omsetningen i 2002.

Kapasitetstilpasninger har pågått kontinuerlig gjennom året. Antall ansatte i Engineering & Construction er eksempelvis redusert med om lag 1 600 personer i løpet av året. Ytterligere tilpasning av kapasitet forberedes i de fleste deler av konsernet.

Utsiktene framover

På grunn av den generelle usikkerheten i verdensøkonomien, synes konsernets kunder å være tilbakeholdne med å iverksette nye, store investeringsprosjekter. Samtidig opplever konsernet god etterspørsel etter ingeniørtjenester og assistanse i planlegging av nye anlegg samt vedlikehold og oppgradering av eksisterende anlegg.

Aker Kværner forventer ingen ytterligere forverring av betydning i sine hovedmarkeder. Konsernet er finansielt og strukturelt godt forberedt på fortsatt usikkerhet, og vil være godt posisjonert når trenden i markedene snur.

På denne bakgrunn og med henvisning til konsernets økonomiske og finansielle stilling, er forutsetning om fortsatt drift lagt til grunn for Aker Kvaerners årsregnskap for 2002.

Ordreinngang i forretningsområdene

Ordreinngangen i **Olje & Gass** var 25,3 milliarder i 2002 og ordreserven ved utgangen av året 19,6 milliarder. Blant de største ordrene var bygging av dekket og sammenstilling av Kristin-plattformen på norsk sokkel, bygging av dekk og sammenstilling av White Rose-produksjonsskip i Canada, levering av undervannssystemer til Kristin-feltet samt service og vedlikeholdstjenester på olje- og gassinntallasjoner på Tampen- og Halten-områdene i Norge.

Det er videre inngått en rekke kontrakter for levering av avanserte teknologiprodukter som for eksempel boreutstyr og komplette borepakker, prosessutstyr og undervannssystemer til kunder i både Brasil, Asia, Mexicogolfen og Kaspiahavet i tillegg til Nordsjøen. Konsernets spesialiserte jacket-verksted i Norge fikk kontrakt for bygging av to stålunderstell på britisk sokkel. I Vest-Afrika sikret Aker Kværner seg kontrakten for engineering av undervannssystemene til Dalia-feltet. Kontrakten for levering av utstyr skal etter planen tildeles i første del av 2003.

Engineering & Construction hadde i 2002 en ordreinngang på 7,7 milliarder. Ordreserven ved utgangen av året var 5,2 milliarder. Blant de viktigste ordrene innen metaller var utvidelsen av Quebrada Blanca-gruven i Chile, en utvidelse av et kopperanlegg i Bagdad i USA og HiSmelt-prosjektet for Rio Tinto i Australia. Kontrakten for ferdigstilling av Thai Coppers kopperanlegg i Thailand ble først bekreftet i januar 2003 og var ikke inkludert i ordreserven ved utgangen av 2002.

Aker Kværners prosess- og farmasivirksomhet har hatt en rekke mindre og mellomstore oppdrag for kunder som konsernet har hatt et langsiktig og nært forhold til. Et eksempel på en slik kunde er DuPont, som Aker Kvaerner har en global allianseavtale med gjennom arbeidsfellesskapet JBEK.

I USA ble konsernet tildelt en kontrakt for design av et nytt biofarmasøytisk anlegg for EMD, et datterselskap av Merck. Anlegget vil bestå av både laboratorium, kontor- og lagerfasiliteter og produksjonslinjer, og skal etter planen stå ferdig i 2006. Kundens endelige beslutning om å bygge anlegget er forventet i løpet av 2003.

I oktober 2002 startet Aker Kvaerner arbeidet med å forberede byggingen av gasskraftverket Magnolia i California. Aker Kværners kontrakt på USD 112 millioner vil ikke bli inkludert i ordreserven før prosjektet er endelig bekreftet.

Pulp & Paper hadde i 2002 en ordreinngang på 3,1 milliarder og en ordreserve ved utgangen av året på 1,4 milliarder. En rekke kontrakter for leveranse av utstyr til papirmassefremstilling og kraftkjeler ble inngått i Sverige, Finland, Nederland, Portugal, Italia, Canada, Brasil og Chile.

Aker Kværners **Skipsbyggingsvirksomhet** hadde i 2002 en ordreinngang på 5,7 milliarder kroner. Ved utgangen av året var ordreserven 7,7 milliarder kroner. Sistnevnte omfatter ikke ordreserven i Aker MTW/Kvaerner Warnow Werft som fra desember regnes som tilknyttet selskap.

Color Line bestilte en cruiseferje fra Kvaerner Masa-Yards for levering i 2004. Matson bekreftet bestilling av to containerskip fra Kvaerner Philadelphia for levering i henholdsvis 2003 og 2004, og til sammen seks containerskip ble bestilt ved Kvaerner Warnow Werft med siste levering i 2004.

Konsernets resultat i 2002

Aker Kværners driftsinntekter i 2002 var 43 643 millioner kroner og ordinært driftsoverskudd etter amortisering var 551 millioner kroner. Tilsvarende var underskuddet året før 2 837 millioner kroner.

Året var preget av en rekke hendelser, som for eksempel salg av virksomheter, juridiske avklaringer og forlik, kostnader til omstrukturering og avslutning av historiske problemprosjekter som inngår i driftsresultatet, men som i forhold til en normalisert driftssituasjon i konsernet framstår som spesielle engangsposter.

Driftsresultatet i 2002 før slike spesielle poster og for amortisering (ordinær EBITA) var 1 015 millioner kroner, fordelt med om lag en kvart milliard kroner pr kvartal. De viktigste engangseffektene er redegjort for nedenfor.

Gevinst ved salg av virksomheter utgjorde 115 millioner kroner, hvorav sluttoppkjøret etter salget av virksomhet til Yukos i andre kvartal utgjorde det vesentligste. Etter en fornyet grundig vurdering av premissene for EU-domstolens avgjørelse i saken mellom EU-kommisjonen og Aker Kvaerner, er 495 millioner kroner mottatt fra EU-kommisjonen inntektsført.

Som følge av fortsatt svake markeder gjennom 2002 og behovet for å etablere en mer fleksibel kostnadsstruktur og for kapasitetsjusteringer, spesielt i forretningsområdene E&C Europa, Olje & Gass og Pulp & Paper, kostnadsførte Aker Kvaerner i alt 486 millioner kroner. Av dette gjelder 288 millioner kroner i avsetninger i forbindelse med ubenyttede lokaler og andre nedskrivninger.

Tap knyttet til avslutningen av problemprosjekter ga totalt et negativ resultat på 292 millioner kroner for året. Dette inkluderer avslutningen av polypropyleneprojektet i USA, samt prosjektene i forbindelse med bygging av et sinkgjenvinningsanlegg og et MTBE-anlegg nevnt over.

For 2002 var summen av finansielle poster positiv 516 millioner kroner. Av dette utgjorde netto renter totalt 280 millioner kroner negativt, mens valutaeffekter ga en positiv resultateffekt på 891 millioner kroner.

Resultat før skatt var 1 067 millioner kroner. Skattekostnaden utgjorde 190 millioner kroner og ordinært nettoresultat var 877 millioner kroner. Det tilsvarer et overskudd pr aksje på 1,09 kroner. Året før var underskuddet etter skatt på 4 961 millioner kroner.

Morselskapets regnskap og disponering av overskudd

Resultatregnskapet for 2002 i morselskapet Kvaerner ASA er oppgjort med et overskudd etter skatt på 864 millioner kroner. I henhold til låneavtalene har Kvaerner ASA ikke anledning til å utbetale utbytte. Styret foreslår at overskuddet overføres til annen egenkapital.

Olje & Gass nøkkeltall

	Kvartal					År	
(alle beløp i mill. kroner)	4kv01	1kv02	2kv02	3kv02	4kv02	2001	2002
Driftsinntekter	3 752	3 842	5 400	5 059	5 803	13 521	20 104
EBITA¹	39	98	161	206	182	403	647
EBIT før spesielle poster	33	76	110	154	126	379	466
Spesielle poster/gevinster	68	0	106	0	-80	68	26
EBIT	101	76	216	154	46	447	492
Ordreinngang	2 674	12 074	7 173	2 022	4 057	13 721	25 326
Ordreservere ²	9 858	23 675	24 712	21 993	19 644	9 858	19 644
Antall ansatte ²	9 438	16 163	17 129	16 701	16 755	9 438	16 755

EBITA¹ – Divisjoner	4kv01	1kv02	2kv02	3kv02	4kv02	2001	2002
Feltutvikling Nordsjøen	-6	53	63	91	48	107	255
Feltutvikling Internasjonalt	8	1	5	-30	-8	21	-32
MMO ³ Norge	-3	19	-2	18	25	-3	60
MMO ³ UK og Internasj.	4	3	13	12	28	4	56
Produkt og teknologi	81	86	106	104	108	274	404
Asia Pacific	0	-3	-20	23	3	-3	3

¹ Ordinært resultat før renter, skatt og amortiseringer. ² Ved utgangen av perioden.

³ MMO = Modification, Maintenance and Operation (Drift, Modifikasjon og vedlikehold).

Ordinær EBITA pr forretningsområde

I konsernets resultatregnskap inngår de spesielle engangspostene over i det ordinære driftsresultatet (EBIT) for det enkelte forretningsområde. For bedre å kunne vurdere den underliggende driftsmessige utvikling i områdene, blir det nedenfor fokusert på driftsresultat før spesielle poster og amortisering (ordinær EBITA).

Olje & Gass hadde en positiv ordinær EBITA på 647 millioner kroner. Produkt- og teknologiskapene sto

alene for 404 millioner kroner av dette overskuddet. God gjennomføring av Grane-prosjektet gir gode marginer, og kunden har gitt uttrykk for at investeringsanslaget for utbyggingen er redusert med om lag en milliard kroner.

Innen drift, vedlikehold og modifikasjoner er resultatene i 2002 noe svakere enn tidligere. Det skyldes blant annet lave marginer på ett prosjekt. Konsernets internasjonale olje- og gassvirksomhet var preget av lav kapasitetsutnyttelse og kostnader i forbindelse med satsing i nye områder. Olje & Gass-områdets

Engineering & Construction nøkkeltall

	Kvartal					År	
(alle beløp i mill. kroner)	4kv01	1kv02	2kv02	3kv02	4kv02	2001	2002
Driftsinntekter	3 911	3 145	2 837	2 428	2 127	14 676	10 537
EBITA¹	-269	62	-59	9	13	-686	25
Spesielle driftsposter	0	-21	-187	0	-84	0	-292
EBIT før spesielle poster	-290	23	-264	-8	-87	-776	-336
Spesielle poster/gevinster	165	0	0	-5	-199	165	-204
EBIT	-125	23	-264	-13	-286	-611	-540
Ordreinngang	3 097	2 367	1 849	2 139	1 306	14 870	7 661
Ordreservere ²	9 577	8 535	6 434	6 340	5 208	9 577	5 208
Antall ansatte ²	6 875	6 611	6 724	6 539	6 014	6 875	6 014

EBITA¹ – Utvalgte divisjoner	4kv01	1kv02	2kv02	3kv02	4kv02	2001	2002
Metaller	-182	-27	-72	-5	9	-434	-95
Prosess	-151	35	-20	-20	8	-323	3
Union Construction	45	30	22	13	12	109	77
Non-Union Construction	3	1	-3	16	15	-59	29

¹ Ordinært resultat før renter, skatt og amortiseringer. ² Ved utgangen av perioden.

Pulp & Paper nøkkeltall

	Kvartal					År	
(alle beløp i mill. kroner)	4kv01	1kv02	2kv02	3kv02	4kv02	2001	2002
Driftsinntekter	1 431	797	824	792	999	4 867	3 412
EBITA¹	-5	-44	-20	-26	-7	-48	-97
EBIT før spesielle poster	-20	-55	-31	-36	-18	-100	-140
Spesielle poster/gevinster	12	0	0	0	-48	-88	-48
EBIT	-8	-55	-31	-36	-66	-188	-188
Ordreinngang	705	1 537	856	350	391	3 416	3 134
Ordreservere ²	1 882	2 617	2 508	1 897	1 443	1 882	1 443
Antall ansatte ²	2 210	2 184	2 168	2 122	2 173	2 210	2 173

EBITA¹ – Divisjoner	4kv01	1kv02	2kv02	3kv02	4kv02	2001	2002
Power	-2	-37	-29	-22	-17	5	-105
Fiberline	11	15	15	21	6	66	57
Chemetics	-19	-16	-6	-14	-7	-108	-43

¹ Ordinært resultat før renter, skatt og amortiseringer. ² Ved utgangen av perioden.

sentrale kostnader beløper seg til 98 millioner kroner, hvorav om lag halvparten er kostnader i første kvartal i forbindelse med fusjonen med Aker Maritime.

Engineering & Construction hadde i 2002 en positiv ordinær EBITA på 25 millioner kroner. Resultatet i de enkelte deler av forretningsområdet varierer, men totalt er driften gradvis bedret gjennom året.

Metall-divisjonen gikk for første gang på flere år med overskudd i fjerde kvartal, men fikk likevel et underskudd for året totalt på 95 millioner kroner. Prosess-divisjonen leverte et svakt positivt resultat for året, blant annet svekket av prosjekter med lav margin i den europeiske delen av virksomheten. Både Union- og Non-Union Construction i USA leverte sterke resultater, til sammen 106 millioner kroner.

Pulp & Paper hadde i 2002 en negativ ordinær EBITA på 97 millioner kroner. Samlet sett er tapene

gradvis redusert gjennom året. I fjerde kvartal var underskuddet 7 millioner kroner.

Fiberline-divisjonen har gått med overskudd gjennom hele året, og leverte 57 millioner kroner for årettotalt. Lavere ordreinngang og redusert aktivitet har blitt kompensert med gode marginer på prosjekter og en økning av andelen av virksomhet knyttet til service på eksisterende anlegg. Service-segmentet sto for 80 prosent av divisjonens resultat i 2002.

Power-divisjonen og Chemetics endte begge med underskudd på henholdsvis 105 millioner kroner og 43 millioner kroner. Lav aktivitet har ikke i tilstrekkelig grad blitt kompensert med kapasitetstilpasning og reduserte kostnader. På enkelte prosjekter er marginene blitt redusert som følge av svak prosjektgjennomføring.

Skipsverftene i Aker Kværner hadde i 2002 en posi-

Skipsbygging nøkkeltall

	Kvartal					År	
(alle beløp i mill. kroner)	4kv01	1kv02	2kv02	3kv02	4kv02	2001	2002
Driftsinntekter	2 772	2 411	2 652	1 790	2 606	11 611	9 459
EBITA¹	-7	137	186	95	112	85	530
EBIT før spesielle poster	-7	137	186	95	112	85	530
Spesielle poster/gevinster	0	0	0	0	495	0	495
EBIT	-7	137	186	95	607	85	1 025
Ordreinngang	1 182	126	149	11	5 458	2 731	5 744
Ordreservere ²	14 792	11 924	8 913	7 101	7 749	14 792	7 749
Antall ansatte ²	6 706	6 634	6 823	6 599	5 326	6 706	5 326

EBITA¹ – Divisjoner	4kv01	1kv02	2kv02	3kv02	4kv02	2001	2002
Kværner Masa-Yards	154	138	198	165	128	357	629
Kværner Warnow	-80	21	7	-15	-7	-47	6
Kværner Philadelphia	-82	-22	-19	-55	-6	-225	-105

¹ Ordinært resultat før renter, skatt og amortiseringer. ² Ved utgangen av perioden.

tiv ordinær EBITA på 530 millioner kroner, hvorav Kværner Masa-Yards alene sto for 629 millioner kroner. Underskuddet i Kværner Philadelphia Shipyard var 105 millioner kroner for 2002, mens Kværner Warnow Werft fikk et overskudd på 6 millioner kroner.

Investeringer, finansiering og likviditet

Aker Kværners kontantbeholdning og kortsiktige rentebærende fordringer utgjorde til sammen 4 617 millioner kroner ved utgangen av 2002. Dette er en økning på 1.735 millioner kroner fra begynnelsen av året.

I samme periode økte arbeidskapitalen med over en milliard kroner til 635 millioner kroner. Bedringen skyldes hovedsakelig reduserte avsetninger. Både ved inngangen og utgangen av 2002 var netto arbeidskapital uvanlig lav som følge av betalinger mottatt fra kunder før årsslutt.

Netto rentebærende gjeld ved utgangen av 2001 var 6 307 millioner kroner kroner. Ved utgangen av 2002 var gjeldssituasjonen snudd og konsernet hadde en netto rentebærende fordring på 613 millioner kroner. Egenkapitalandelen var 27,6 prosent, opp fra 7,0 prosent året før.

Endringen skyldes hovedsakelig tilførsel av ny egenkapital gjennom emisjoner og endringer i konsernets lånestruktur som innebar at konsernet ved utgangen av 2002 hadde 3 901 millioner kroner i ansvarlig, ikke rentebærende lån.

I 2002 var kontantstrømmen fra driften positiv 18 millioner kroner, sammenliknet med negativ 1 135 millioner kroner året før. Økningen skyldes hovedsakelig bedre driftsresultater, finansinntekter som følge av valutaeffekter og tilbakebetalingen fra EU-kommisjonen.

Kontantstrøm før finansiering var negativ 1 355 millioner kroner. I tillegg til investeringer, inkluderer dette blant annet tilbakebetaling av lån i Aker Maritime-selskapene som ble overtatt i mars 2002.

Aker Kværners investeringer i 2002 utgjorde til sammen 601 millioner kroner, hvorav 326 millioner

kroner gjelder olje- og gassvirksomheten. Blant de største investeringene er en ny fabrikk for rør- og kontrollkabler i Alabama i USA, og oppgradering av offshore-verftene Aker Stord, Aker Verdalen og Kværner Rosenberg i Norge. Skipsverftene investerte til sammen 187 millioner kroner, hovedsakelig ved Kværner Masa-Yards og Kværner Philadelphia Shipyard.

Det ble ikke kjøpt virksomheter med vesentlig regnskapsmessig effekt i 2002.

Pensjoner

Det alt vesentligste av Aker Kværners eksponering i forhold til pensjoner, er knyttet til konsernets britiske pensjonsordning. Aker Kværner har i løpet av 2002 styrket oppfølgingen av denne ordningen betydelig.

En stor del av midlene i den britiske pensjonsordningen er investert i aksjer. Som følge av nedgangen i aksjemarkedene gjennom 2002, har pensjonskassen hatt betydelige tap. I tillegg har rentenivået i Storbritannia blitt redusert slik at diskonteringssatsen for beregning av framtidige forpliktelser er endret.

Ved utgangen av 2002 var underdekningen i Aker Kværners britiske pensjonsordning 2,4 milliarder kroner. Regnskapsmessig har dette ingen betydning for 2002.

En del av underdekningen i pensjonskassen skal i henhold til reglene kostnadsføres av Aker Kværner. For 2003 representerer dette en kostnad på om lag 360 millioner kroner. Konsernets pensjonskostnad relatert til den britiske pensjonsordningen vil dermed utgjøre om lag 550 millioner kroner i 2003. Dette er en regnskapsmessig kostnad uten kontanteffekt for konsernet.

En vedvarende underdekning i pensjonskassen kan innebære at konsernets datterselskap vil måtte betale innskudd til ordningen fra og med 2004. Størrelsen av disse innskuddene vil bli bestemt etter forhandlinger i løpet av høsten 2003 basert på oppdaterte aktuarmessige beregninger.

Tillit

Politisk uro påvirker verdens kapitalmarkeder, og manglende stabilitet preger de fleste bransjer og bedrifter, deres ansatte, aksjonærer, kreditorer og andre forretningsforbindelser. Dette påvirker også Aker Kværner, selv om konsernet er finansielt og strukturelt godt posisjonert.

Gjennom refinansieringen i begynnelsen av 2002 etablerte selskapet et solid finansielt fundament. Industrielt er selskapet styrket gjennom fusjonen med Aker Maritime og et systematisk arbeid med å etablere en enklere driftsmodell og mer fleksibel kostnadsstruktur. Videre er en rekke juridiske forhold avklart og problemprosjekter avsluttet.

Aker Kværner er opptatt av å styrke sin posisjon ytterligere ved å arbeide systematisk med å bygge tillit. Dette skal komme til uttrykk i konsernets grunnleggende verdier, normer og styrende dokumenter og skal være reflektert i måten konsernet forholder seg til sine forskjellige interessenter. God virksomhetsstyring (Corporate Governance) og ivaretagelse av konsernets samfunnsmessige ansvar har en sentral plass i Aker Kværners daglige drift.

Gjennom hele 2002 har konsernet hatt interne prosesser for å kartlegge og formulere sine mest grunnleggende verdier. Disse er sammenfattet i dokumentet *People* som blant annet er tilgjengelig på konsernets hjemmesider. De seks kjerneverdiene er: Helse, miljø og sikkerhet, Kundefokus, Åpenhet og ærlighet, Gjennomføringskraft, Kremmerånd og Medarbeiderutvikling.

Sikkerhet

Nulltoleranse-filosofien står sentralt i konsernets arbeid med helse, miljø og sikkerhet. Aker Kværners utgangspunkt er at enhver skade på mennesker, fysiske anlegg eller miljø kan og skal unngås.

Den positive utviklingen i antall skader som førte til fravær, fortsatte i 2002. Det totale antall slike skader i 2002 var 473 sammenliknet med 697 året før. Fraværsskadefrekvensen (antall fraværsskader pr million utførte arbeidstimer) i 2002 var seks, ned fra sju i 2001. Tallene inkluderer underleverandører som arbeider for Aker Kværner.

Det er store forskjeller i antall skader mellom de enkelte forretningsområdene, men alle viste framgang fra året før. Fraværsskadefrekvensen i Engineering &

Construction var en og Olje & Gass tre. Historisk har sikkerhet for personell vært en spesiell utfordring ved konsernets skipsverft. I 2002 har det vært satset spesielt på å bedre denne situasjonen, og det har gitt gode resultater. Fraværsskadefrekvensen for verftene ble redusert fra 30 i 2001 til 20 i 2002. Pulp & Paper hadde en fraværsskadefrekvens på 11, også det en nedgang fra året før.

To personer omkom i forbindelse med Aker Kværners virksomhet i 2002. Begge var ansatt hos konsernets underleverandører, en i Olje & Gass og en i Engineering & Construction.

Disse tragiske ulykkene og andre alvorlige ulykker og potensielt farlige hendelser og forhold ble underlagt grundig analyse. Hendelsesforløpet er dokumentert og mulige forbedringstiltak er vurdert og kommunisert til konsernets andre virksomheter. I tillegg til klare regler og holdningsskapende arbeid, står slik erfaringsutveksling sentralt i konsernets forbedringsarbeid innenfor sikkerhet.

Eierforhold og Corporate Governance

Kværner ASA er børsnotert og aksjene omsettes ved Oslo Børs. Selskapet har til sammen utstedt 894 133 916 aksjer. Alle aksjer har like rettigheter.

Konsernet hadde ved utgangen av 2002 33 564 aksjonærer. Selskapets 20 største aksjonærer eide til sammen 73 prosent av aksjene. Selskapets hovedaksjonær Aker Maritime kontrollerte til sammen 49,9 prosent av aksjene i Kværner ASA.

God praksis for Corporate Governance, eller eierstyring og selskapsledelse, står sentralt i Aker Kværners arbeid med å bygge tillit hos aktørene i finansmarkedene. Aker Kværner er opptatt av å sikre den nødvendige uavhengighet blant selskapets kontrollerende organer, styret og ledelsen.

Samtidig ønsker Aker Kværner å sikre at det aktive eierskapet og samarbeid med konsernets hovedaksjonær, kan bidra til konsernets evne til verdiskaping. Verdiskapingen skal komme alle aksjonærer til gode på like vilkår.

I mai 2002 valgte Generalforsamlingen i Kværner ASA, morselskapet i konsernet, ny valgkomite. Knut T Traaseth som til daglig leder Aksjonærforeningen i Norge er valgkomiteens leder. Gerhard Heiberg er selvstendig næringsdrivende og medlem av komiteen

sammen med Kjell Inge Røkke som er styreformann i Kværner ASA. Røkke er eier av og styreformann i Aker RGI som eier Aker Maritime, Kværner ASAs hovedaksjonær. Ut over dette har valgkomiteens medlemmer ingen felles forretningsmessige eller økonomiske engasjementer eller bindinger til Kværner ASA eller selskapets hovedaksjonær.

De aksjonærvalgte medlemmene av styret er foruten styreformann Kjell Inge Røkke, nestformann Reidar Lund, konsernsjef Bjørn Flatgård i Elopak, tidligere leder og nå rådgiver for Landsorganisasjonen i Norge Yngve Hågensen og Anders Eckhoff, advokat og partner i advokatfirmaet BA-HR. Tore Tønne var nestformann i styret fram til 17. desember da han anmodet om å få fratre sitt verv. En oversikt over det enkelte styremedlems aksjeholdning i Aker Kværner vil fremgå av notene i Aker Kværners regnskap for 2002.

Kværner ASAs hovedaksjonær Aker Maritime er representert i styret med sin eier Kjell Inge Røkke. Bjørn Flatgård er nestformann i Aker RGI og Aker Maritimes styrer. Advokatfirmaet BA-HR, der Anders Eckhoff er partner, utfører jevnlig advokatoppdrag for både Aker RGI-konsernet og selskaper i Aker Kværner-konsernet. Ut over dette er det ingen forretningsmessige eller økonomiske forbindelser mellom styrets nåværende medlemmer, hovedaksjonær og Aker Kværner.

De ansatte i Aker Kværner har gjennom egne valg utnevnt Bernt Kilnes fra Aker Verdal, Eldar Myhre fra Kværner Rosenberg og Atle Tranøy fra Aker Stord som sine representanter til styret.

Styret i Kværner ASA legger stor vekt på å sikre at styret er habilt i de saker som behandles. Ved behov blir det innhentet eksterne habilitetsvurderinger. Inhabile medlemmer har fratrådt behandlingen.

I forbindelse med sammenslåingen av de to verftene Aker MTW og Kværner Warnow Werft ble styremedlemmenes habilitet særskilt vurdert. Aker Kværner innhentet uavhengig juridisk kompetanse, og det ble innhentet fairness opinions fra to finansielle rådgivere uavhengig av hverandre. I tillegg ble avtalen forelagt Aker Kværners långivere for godkjenning, i henhold til bestemmelser i låneavtalen.

KPMG har vært selskapets revisor siden regnskapsåret 2000. Revisjonshonorar og annen godtgjørelse til revisor vil fremgå av note 5 i morselskapets regnskap.

På en ekstraordinær generalforsamling i november 2001 besluttet Kværner ASAs aksjonærer å opprette

et uavhengig undersøkelsesutvalg som skal granske forvaltningen av selskapet i perioden 1998-2001.

Forholdet til kundene

Aker Kværner og konsernets forskjellige virksomheter har generelt et godt og nært forhold til sine kunder. I mange tilfeller strekker samarbeidet seg flere tiår tilbake i tid. Enkelte deler av konsernet har en betydelig del av sin virksomhet knyttet til oppfølging, ombygging og utvidelse av tidligere installerte anlegg og utstyr.

Konsernet har gjennom 2002 prioritert arbeidet med å styrke forholdet til sentrale kunder ytterligere. Det har vært systematisk kundeoppfølging på mange plan, og det har vært gjennomført kundeundersøkelser for å kartlegge konsernets forbedringsområder. I 2002 besluttet konsernet å utvikle en intranett-basert kundeoppfølgingssystem for ytterligere å sikre at konsernets forskjellige virksomheter forstår den enkelte kundes behov.

God prosjektgjennomføring og risikohåndtering er viktige verktøy for Aker Kværner, ikke bare for å bedre egen lønnsomhet, men også for å sikre kvaliteten i sine leveranser. For å bedre kvaliteten ytterligere, har konsernet under implementering en felles gjennomføringsmodell og et enhetlig system for identifikasjon og håndtering av risikoelementer i prosjekter.

Konsernets virksomheter har til sammen registrert 3 500 patenter. Teknologiutvikling pågår løpende i det enkelte datterselskap og i prosjekter i samarbeid med kunder. I 2002 etablerte konsernet et nettverk som skal følge opp og koordinere utviklingen av ny teknologi og nye produkter i konsernet. I 2002 investerte Aker Kværner anslagsvis 140 millioner kroner i slike utviklingsprosjekter.

Forholdet til ansatte

Aker Kværner er en kompetansebedrift. Den enkelte ansattes individuelle kunnskap og egenskaper, og virksomhetenes evne til å samle og anvende denne kompetansen, utgjør kjernen i alle leveranser.

Mangfold styrker konsernets samlede kapasitet. Aker Kværner er derfor opptatt av å framstå som en attraktiv arbeidsgiver for alle grupper ansatte, uavhengig av nasjonalitet, kjønn, religion og alder. Et forholdsvis lite antall kvinner blant ansatte er en utbredt utfordring i de bransjer konsernet er involvert. Dette har dels historiske årsaker, men økt bevisstgjøring om temaet gir resultater.

Aker Kvaerner

Antall godt kvalifiserte kvinner øker gradvis. Ved inngangen av året hadde konsernet totalt 43 linjeledere på de tre øverste ledelsesnivåer. Av disse er tre kvinner. På samme tid i fjor var det bare menn.

Totalt hadde Aker Kværner 32 863 ansatte ved utgangen av 2002. Det er 4 809 flere enn året før. Økningen er et resultat av innlemmelsen av Aker Maritime-bedrifter i mars 2002. I realiteten har bedriftene som i dag inngår i Aker Kværner om lag 2 700 færre ansatte nå enn ved utgangen av 2001. Nedgangen skyldes effektivisering i virksomhetene, kombinert med et noe lavere aktivitetsnivå.

I tillegg til egne ansatte hadde Aker Kværner ved utgangen av året 4 308 innleide ansatte. Totalt arbeidet 37 171 personer i konsernet og tilknyttede virksomheter. Av disse arbeidet ca 39 prosent i forskjellige EU-land, 31 prosent i Norge og 17 prosent i Nord-Amerika.

Sykefraværet i Aker Kværner er vanskelig å vurdere samlet, på grunn av regler som varierer fra land til land. Tilgjengelig statistikk viser imidlertid en foruroligende utvikling, spesielt i enkelte av konsernets norske virksomheter. Samlet sykefravær utgjorde i 2002 3,6 prosent. Tilsvarende tall for 2001 var 2,9 prosent.

I 2003 planlegges det gjennomført en omfattende medarbeiderundersøkelse i alle deler av konsernet. Denne undersøkelsen ventes å gi verdifull kunnskap som kan gjøre det mulig å målrette og forsterke arbeidet med å redusere sykefraværet.

Aker Kværner har i 2002 kartlagt kompetanseprofilen blant deler av konsernets ansatte. Kartleggingen omfattet om lag 24 000 ansatte hvorav 13 000 funksjonærer/ingeniører og 11 000 arbeidere. Av nærmere 6 000 ingeniører hadde 33 prosent doktor- eller mastergrad. Blant arbeiderne var 86 prosent fagutdannet.

Lederutvikling og insentivordninger

Konsernet har programmer for kompetanseheving for ledere og andre ansatte. Lederutvikling skjer både innenfor generelle ledelsesfag og mer spesielle kurs rettet mot prosjektledelse.

Ledere i Aker Kværner vurderes jevnlig ut fra oppnådde resultater og ved hjelp av systematiske tilbakemeldinger fra overordnede, sideordnede og underordnede, såkalte 360-graders tilbakemeldinger. Totalt er det utført slike vurderinger av 230 ledere i 2002. I forbindelse med fusjonen med Aker Maritime ble til sammen ytterligere 202 ledere vurdert på denne måten.

Aker Kværner har under implementering et nytt lønssystem for toppledere basert på prinsippet om variabel lønn. Systemet er resultatorientert og innebærer at ledere som oppnår på forhånd avtalte mål, vil motta en konkurransedyktig lønn. Målene er dels knyttet opp til økonomiske og finansielle måltall, og dels til andre verdier som konsernet prioriterer. I tillegg til ordinær lønn mottar ledere som omfattes av dette systemet kun ordinære tilleggssytelser som øvrige ansatte.

Det er mulig å opptjene et årlig variabelt tillegg tilsvarende 30 prosent av grunnlønn ved oppnåelse av målene og maksimalt 60 prosent av grunnlønn ved spesielt gode resultater. Halvparten av det opptjente variable tillegg utbetales i påfølgende år, og den resterende halvparten etter ytterligere to år. Sammen med utbetalingen av den siste halvparten vil bedriften utbetale et tilsvarende beløp og et påslag tilsvarende den prosentvise økningen i aksjekursen utover avtalte målkurser dersom lederen fortsatt er ansatt i bedriften.

Samfunnet

Aker Kværner er en betydelig global aktør i enkelte bransjer. Konsernet har også en viktig samfunnsmessig rolle i mange lokalsamfunn, spesielt i Norge.

Deler av norsk industri står overfor fundamentale konkurransemessige utfordringer som følge av sterk kronekurs, høyt rentenivå og lønnsnivå, kombinert med gradvis minkende aktivitet i forbindelse med utbygging av nye olje- og gassfelt på norsk kontinentalsokkel. Dette har påvirket og vil påvirke Aker Kværners norske virksomhet framover.

Konsernets norske offshoreverft har i stor grad motvirket de konkurransesvekkende parameterne gjennom spesialisering, god kvalitet, gode resultater innen helse, miljø og sikkerhet og høyere effektivitet enn konkurrentene. Erfaringsmessig gir dette gode totalleveranser, spesielt på komplekse og krevende prosjekter. Vinteren 2002/2003 tapte Aker Kværner kampen om to oppdrag som ville hatt vesentlig betydning for virksomheten ved verftene. I disse tilfellene synes kunden å ha vurdert oppdragene primært som fabrikkasjonsoppdrag.

Aker Kværner vil våren 2003 på nytt vurdere etterspørselen etter fabrikkasjonstjenester i Norge i forhold til kapasiteten i bransjen. Konsernet vil i den forbindelse prioritere tiltak som kan sikre Aker Kværner langsiktig økt lønnsomhet. Dette er en forutsetning for at konsernet skal kunne ivareta sitt samfunnsmessige ansvar på sikt. Arbeidet med å vurdere nødvendige tilpasninger skjer i nært samarbeid med de ansattes representanter.

Aker Kvaerner

Aker Kværners virksomhet utgjør kun i begrenset grad en belastning for miljøet. Det ble ikke rapportert vesentlige utilsiktede utslipp til miljøet i 2002.

Konsernets energiforbruk i 2002 var 399 000 megawatt-timer. Elektrisk kraft utgjorde 56 prosent av det

totale forbruket, mens gass sto for 28 prosent og olje 16 prosent. Elektrisk kraft og olje utgjør en holdsmessig mindre del av forbruket i 2002 enn året før, mens andelen gass har økt fra 19 prosent i 2001.

Oslo, 28. februar 2003
Styret